

मध्यनेपाल नगरपालिकाको तेस्रो नगर सभामा नगर प्रमुख श्री रमेश कुमार
पाण्डेद्वारा प्रस्तुत आ.व. २०७५/०७६ को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

मध्यनेपाल नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भोलेटार, लमजुङ
४ नं प्रदेश, नेपाल
मिति : २०७५/०३/०६

यस गरिमामय नगर सभाका सभा अध्यक्ष ज्यू नगर सभाका सदस्य ज्यूहरु एवं राष्ट्र सेवक कर्मचारी साथिहरु म यस नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्न पाउँदा गौरवको महशुस गरेको छु ।

नेपालको ऐतिहासिक संविधान सभाबाट जारी भएको वर्तमान संविधानको मर्म र भावना अनुरूप हामी आज भन्दा भण्डै १४ महिना अघि जनताको प्रतिनिधित्व गर्दै निर्वाचित भएका थिएँ, जनताका इच्छा, आकांक्षा, मनोभावना लाई संबोधन गर्ने र जनताको वास्तविक पिडामा मलम लगाउने उद्देश्यका साथ यस नगरपालिकाका आदरणीय नगरबासीहरुले हामीलाई निर्वाचित गरी पठाउनु भएको थियो । यसकारण म सर्वप्रथम उहाँहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

निर्वाचन लोकतन्त्रको आधार हो । लोकतन्त्र स्थापनाको लागि ज्यान बलिदानी दिनुहुने अमर शहिदहरु प्रति म यो घडीमा हार्दिक श्रद्धाङ्गली व्यक्त गर्दै विर शहिदहरुले देखाएको मार्गमा हिड्ने प्रण गर्दछु ।

नेपालको युगान्तकारी राजनीतिक परिवर्तनका लागि हाल सम्म भएका लोकतान्त्रिक आन्दोलनमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउनु भएका जननायक विश्वेश्वर प्रसाद कोईराला, गणेशमान सिंह, कृष्ण प्रसाद भट्टराई, गिरिजा प्रसाद कोईराला, नेपाल कम्यूनिष्ट पाटीका संस्थापक नेता पुष्पलाल श्रेष्ठ, मदन भण्डारी, मनमोहन अधिकारी प्रति यो गरिमामय सभामा भावपूर्ण सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

नेपालको राजनीतिक इतिहासमा संघियताको कार्यान्वयन गर्न निर्वाचित हुनु भएका नगर सभाका सदस्यहरु र राष्ट्रसेवक साथीहरुलाई शुभ कामना व्यक्त गर्न चाहन्छु । हाल संबैधानिक व्यवस्था अनुसार स्थानीय सरकार गठन भई संचालनमा आएको छ, यस घडिमा नेपालको शासकीय प्रणालिको सबलिकरणका माध्यमबाट संविधानको पूर्ण कार्यान्वयनमा हामी प्रतिबद्ध छौं ।

नेपालको संविधान २०७२ ले अबलम्बन गरेको स्थानीय तहको संघीय संरचनालाई कार्यमूलक बनाउने अभिभारा स्थानीय नगर कार्यपालिका र नगर सभा सामु रहेको छ । नगर सभा, नगर कार्यपालिका राजनीतिक दल, नीजि क्षेत्र, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, सुरक्षा निकाय, नागरिक समाज, पत्रकार जगत लगायत सबैलाई संविधान कार्यान्वयन र संघियताको व्यवस्थापनमा योगदान दिन हार्दिक अपिल गर्दछु ।

वर्तमान परिवेशमा अब हामी स्थानीय सरकारका हैसियतले संविधानले प्रदान गरेको अधिकारको सिमा भित्र रही जनताका भारी अपेक्षा र उत्साहलाई संबोधन गर्न, कर लगाउन र उठाउन, कानून निर्माण गर्न र आफैले छानेको विकास गर्न अधिकार सम्पन्न छौं । नगरपालिकाका सबै कार्यहरु अब

उप्रान्त नयाँ सोच र योजनाका साथ व्यवस्थित एवं प्रभावकारी तरिकाले संचालन र व्यवस्थापन हुनेछन् । यो नगर सभाले पारित गरेको नीति तथा कार्यक्रमले यस नगरपालिकाको बजेट निर्माणमा मार्ग निर्देशन गर्ने छ ।

नेपालको वर्तमान संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐनको मर्म र भावनालाई आत्मसात गरी यो नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभामा पेश गर्दछु ।

नगर सभाका अध्यक्ष एवम् सदस्य ज्यूहरु

मध्यनेपाल नगरबासी आदरणीय दाजुभाई, दिदिबहिनीहरुले यस मध्यनेपाल नगरपालिकाका जनप्रतिनिधिहरुलाई लमजुङ जिल्लाकै असल, मिलनसार, प्रगतिशिल र विकासप्रेमी जनप्रतिनिधिको रूपमा हेर्न, देख्न र भोग्न आतुर छन् । यही मर्म र भावनलाई आत्मसात गर्दै कामगर्दै जाँदा आर्थिक वर्ष ०७४/७५ अनुभवको वर्ष रह्यो र सिकाईमै बित्यो । अब उप्रान्त उच्च, दिगो र फराकिलो शोच र चिन्तनका साथ यस नगरपालिकाको विकासका सम्पूर्ण आयाममा प्रगतिशिल रूपान्तरण गर्ने दृढ अठोटका साथ यो नीति तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सभा समक्ष पेश गर्न गैरहेको छ । मलाई आशा एवं भरोसा छ यो नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा यहाँहरुको उच्च सहयोग र समन्वय रहने छ । नगर्ने कुरा नभन्ने र भनेको कुरा गरेरै छाड्ने दृढताका साथ यो नीति तथा कार्यक्रम सम्मानित सभामा पेश गर्दछु ।

आर्थिक विकास :-

- यस प्रकृतिले अवतार दिएर सिगारिएको मध्यनेपाल नगरपालिकाको कृषिको चरित्र अहिले पनि परम्परागत र निर्वाहमुखी छ । मल, बिज, सिंचाई सुविधा, कृषि औजारको कमी हुदाँहुदै पनि यि समस्या सँग जुद्धदै कृषिमा आधुनिकिकरण, वैज्ञानिकिकरण, विविधिकरण, यान्त्रीकरण र व्यवसायीकरण गर्दै लगिने छ ।
- आर्थिक समृद्धी नभै विकासको लक्ष्यमा पुग्न नसकिने भएकोले आर्थिक समृद्धीलाई विकासको मूल आधार बनाईने छ ।
- “एक बडा एक कृषि उत्पादन” कार्यक्रमलाई दृढताका साथ अगाडी बढाईने छ ।
- कृषि योग्य जमिनको बाँझो छाड्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्न अम्रीसो, कुरिलो, तरकारी खेती, फलफूल खेती कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाईने छ ।

- किसानहरूले कुखुरापालन, भैसीपालन, माछापालन, मौरीपालन मा जोड दिईने छ ।
- “नगर प्रमुख कृषि आधुनिकिरण कार्यक्रम” मार्फत कृषि व्यवसाय गर्न सक्ने युवाहरलाई उचित प्रोत्साहन स्वरूप अनुदान दिईने छ ।
- स्थानिय कृषि उत्पादनको बिक्री, वितरणको लागि सम्भाव्य स्थानमा हाट बजार तथा कृषि उपज बिक्री वितरण स्थल निर्माण गरिने छ ।
- सामुहिक र सहकारी खेतिलाई प्रोत्साहीत गर्न कृषि उपजको उत्पादन, भण्डारण र बिक्री वितरण गर्न सहकारी र कृषि समूहलाई सकृय बनाइने छ ।
- उद्योग स्थापना, संचालन र नविकरण प्रकृयालाई सरलीकरण, सहजीकरण र प्रभावकारी बनाईने छ ।
- मालिका, जिता, डढुवा जस्ता स्थानलाई पर्याप्त-पर्यटनको (Eco-Tourism) हवको रूपमा विकास र विस्तार गर्दै लिगाने छ ।
- ईशानेश्वर महादेव (सन्तानेश्वर), मालिका देवी, जात्या देवी, नागभैरव, अकला, गौरीशंकर आदि जस्ता पवित्र धार्मिक स्थललाई धार्मिक पर्यटन स्थलको रूपमा विकास गर्दै लिगाने छ ।
- जीता, टक्सार र नेटालाई कृषि पर्यटन (Agro tourism) को रूपमा विकास गरी अर्गानिक खेतीको उत्पादन र व्यवसायिकरण गर्न सुरुवात गरिने छ ।
- मध्यनेपाललाई प्रदूषण रहित एवं ग्रीन सिटी, क्लीन सिटी (green and clean city) निर्माण गर्ने शिलशिलामा प्लास्टीक मुक्त क्षेत्र घोषणा गरी हाते झोला निर्माण र बिक्री वितरणमा सहजीकरण गर्न उचित तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।
- महिला दिदी बहिनीहरूलाई दुना, टपरी, खेलौना, स्याखु, छत्री, बाँसका सामाग्री निर्माण गर्न आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिने छ । साथै उद्योग संचालन र व्यवस्थापन गर्न अनुदानको व्यवस्था गर्दै लिगाने छ ।
- बोटे, माभी र कुमाल लगायतका अल्पसंख्यक जाती रहेको रम्घामा कृषि क्रान्ती मार्फत तिनीहरूको जीवनस्तर माथी उठाईने छ ।

- मध्यनेपाल न.पा. वडा नं ५ को पराजुली बेशी (मगर गाँउ) लाई होम स्टे (Home Stay) को रूपमा विकास गरिने छ। साथै अन्य क्षेत्र पहिचान गरी होम स्टे सुरु गरिने छ।
- एक हजार भन्दा बढी कुखुरापालन गर्ने कृषक तथा युवालाई खोर निर्माणमा सहयोग गरिने छ।
- एक गाँउ एक पोखरी, एक मन्दिर निर्माण, संरक्षण र सम्बर्धन गरिने छ।
- बुद्ध धर्मको सम्मान, रक्षा र सम्बर्द्धनको लागि आवश्यक स्थानमा गुम्बा निर्माणमा जोड दिईने छ।
- नागरिकको स्वास्थ्यलाई ध्यानमा राखी **smart person, smart** नगरपालिकाको अवधारणालाई संस्थागत गरिने छ।
- गाँउ बाँग्रेलाई कफी उत्पादन क्षेत्रको रूपमा र बेशी बाँग्रेलाई बाखापालन क्षेत्रको रूपमा विकास गरिने छ।
- वडा नं ३ को सूर्यपालमा भैसी तथा गाई पालनमा जोड दिई दुध उत्पादन र बिकी वितरणमा जोड दिईने छ।
- एक घर एक महिला रोजगार भन्ने नारालाई सार्थक रूप दिन प्रत्येक वडाका दीदि बहिनीको आर्थिक समृद्धीको लागि नगर प्रमुख महिला रोजगार कोष खडा गरिने छ।
- रम्घालाई लिची गार्डेनको रूपमा विकास गरिने छ।
- बजार अनुगमनलाई निरन्तरता दिईने छ।

सामाजिक विकास :-

- “समृद्ध मध्यनेपाल सुखी मध्यनेपाल बासी” भन्ने नारालाई व्यवहारमा लागु गरिने छ।
- नगर प्रमुख छात्रावृत्ती कोष खडागरी नगरपालिका भित्रका स्कूलमा अध्ययनरत उत्कृष्ट छात्र छात्रालाई प्रोत्साहन स्वरूप नगर प्रमुख छात्रबृत्ति कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
- संस्थागत तथा सामुदायिक विद्यालयको नियमित अनुगमन र मूल्याङ्कनको प्रणालीलाई

व्यवस्थित एवं प्रभावकारी बनाईने छ ।

- मध्यनेपाललाई दीर्घकालिन रूपमा लमजुङ जिल्लाकै प्रमुख शैक्षिक केन्द्रको रूपमा विकास गर्न दीर्घकालिन नीति लिईनेछ ।
- गरिबी न्यूनिकरणकाको लागि आय आर्जन र स्वरोजगारका अवसरहरु प्रदान गरिने छ ।
- मध्यनेपाल भित्र रहेका प्रस्तावित मा.वि.लाई शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका निम्ती विशेष अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
- नगरबासीको सुरक्षित वसोबास सुनिश्चित गर्न खरको घर मुक्त नगर बनाउन पहल गरिने छ ।
- “हाम्रा बालबालिका हाम्रो भविष्य ” भन्ने नारालाई व्यवहारमा लागू गर्न वि.सं. २०७६ सम्ममा मध्यनेपाल नगरपालिकालाई बालमैत्री नगरपालिका घोषणा गरिने छ ।
- सडक बालबालिकालाई राहत, उद्धार, संरक्षण पुनर्स्थापना र पारिवारिक पुनरमिलनमा जोड दिईने छ ।
- नगर क्षेत्रमा सुविधा सम्पन्न अस्पताल निर्माण गर्न जोड दिईने छ ।
- महिलाहरुको लागि आयमूलक, सिपमूलक, क्षमता वृद्धिका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- नगर क्षेत्रभित्र जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र (**Day Care Centre**) निर्माण गरिने छ ।
- स्थानीय युवाहरुलाई खेलकुद प्रति प्रेरित गरी खेलकुद पर्यटनको विकास गर्न नगर प्रमुख फुटबल तथा भलिबल प्रतियोगिता संचालन गरिने छ ।
- नगरको बढ़तर विकास र प्रगतिको लागि नगर गौरवका योजनाहरु छनोट गरी कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।
- लैंगिक हिंसा, बालहिंसा, चेलिबेटी बेचबिखन, लागू औषध दुर्व्यसन विरुद्ध जनचेतना मूलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- युवा युवती लक्षित जीवनोपयोगी व्यवसायिक तालिम संचालन गरिने छ ।
- मध्यनेपालको मूल विशेषतानै धार्मिक विशेषता हो भन्ने मूल्य र मान्यताका साथ ईशानेश्वर, जात्यादेवी, नागभैरव, मालिका, गौरी शंकर, राजाराजेश्वरी, अकला, ज्वालादेवी, कालिका

आदिको संरक्षण, सम्बद्धन र दिगो विकासको लागि धार्मिक विकास कोष स्थापना गरिने छ ।

- नेटामा रहेको दलित बस्ती र अन्य दलित बस्तीलाई नमूना दलित बस्तीको रूपमा विकास गरिने छ ।
- नेवार जाती लगायत सबै जातजातिको परम्परागत धर्म, कला, साहित्य, नाच चुड्का, ठाडो भाका आदिको संरक्षण गर्न साहित्य सम्मेलन गरिने छ ।
- बालमैत्री स्थानिय तह निर्माण गर्न बाल संरक्षण कोष, बाल संरक्षण समिति गठन गरिने छ ।
- सार्वजनिक स्थलमा धुम्रपान, मध्यपान, सुर्तिपानलाई निषेध गरिने छ ।
- नेपालको मध्य भाग “मध्यनेपाल जाँऊ पुण्य कमाउ” भन्ने नाराका साथ यहाँको धार्मिक पर्यटन स्थललाई विश्वका अरु देश सँग जोडिने छ ।
- धार्मिक पर्यटन भित्र्याउन धार्मिक मेला तथा महोत्सव आयोजना गरी विश्वका प्रख्यात हिन्दु र बौद्ध धर्मका धार्मिक गुरुलाई आमन्त्रण गरिने छ ।
- पवित्र नदी मादी र मिदीम लाई मोक्ष क्षेत्र घोषणा गरिने छ ।
- रामबजारलाई पूर्ण धार्मिक नगरी बनाई आयुर्वेद, योग र गुरुकुल आश्रम खोलिने छ ।
- चिसंखुलाई साहित्य अनुरागीको विश्राम स्थलको रूपमा विकास गरिने छ ।
- मध्यनेपालका प्रत्येक धार्मिक स्थललाई गुरु योजनामा समेटी थप प्रभावकारी प्रचार, प्रचार एवं पर्याप्त भौतिक पूर्वाधारको विकास गरिने छ ।
- कोईरालाहरुको उद्गम स्थल थान्सीङ्ग नेटा जहाँ कोईरालाहरुको कुल देवी मालिका छन् जसको बृहत्तर विकास, विस्तार र प्रचार प्रसारको लागि वि.पि. कोईराला स्मृति पार्क बनाइने छ ।
- वडा नं ८ को डढुवा दुर्घालाई तमूहरुको नमूना गाँऊ र करापुलाई नमूना होम स्टे (Home Stay) को रूपमा विकास गरिने छ । साथै डढुवामा तमु संग्रहालय स्थापना गरिने छ ।
- वडा नं ८ मा कफी र अलैचीको बढी सम्भावना भएकोले कफी र अलैचीको पकेट जोनको रूपमा विकास गरिने छ ।
- + २ पढ्दै गरेका युवा युवती जुन भोली पढेर पनि बेरोजगार बन्न सक्ने सम्भावनालाई

ख्यालमा राखी प्रत्येक उच्च मा.वि.मा व्यवसायिक सिप तथा तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।

- वडा नं ४, ६ र ७ मा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा यही आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि आधुनिक प्रयोगशाला संचालनमा ल्याईने छ र आगामी दिनमा अन्य स्वास्थ्य संस्थामा समेत क्रमसः ल्याबको व्यवस्था गरिने छ । जसबाट मध्यनेपाल बासी दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरुले राम्रो स्वास्थ्य सेवा पाउन सक्नुहुनेछ ।
- रम्घामा रहेको गौरी शंकर मन्दिर सहित अन्य मन्दिर र भ्यू टावरलाई जोडी धार्मिक पर्यटन स्थलका रूपमा विकास गरिने छ ।
- कमजोर आर्थिक अवस्था भएका र जेष्ठ नागरिक बुवा आमा, दाजुभाई, दीदी बहिनी लाई निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिने छ ।
- नगरपालिका भित्र एक जना अनुभवी डाक्टरको व्यवस्था गरी स्वास्थ्य परिक्षणको दिगो र भरपर्दो व्यवस्था गरिने छ ।
- नगर केन्द्र देखी टाढा र स्वास्थ्य सेवाको पहुँच नुपुगेका स्थानमा स्वास्थ्य सेवा केन्द्र खोली सेवा प्रदान गरिने छ ।
- स्वास्थ्य स्वयंमसेविकालाई प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराईने छ साथै स्कूल, कलेजमा पढ्ने छात्राहरुको लागि निःशुल्क प्याड (Pad) को व्यवस्था गरिने छ ।
- बाँग्रेमा रहेको ऐतिहासिक मन्दिर राजराजेश्वरी मन्दिरको संरक्षण र सम्बर्धन गरिने छ ।
- बाँग्रेबेशीलाई नमूना गाँउको रूपमा विकास गरिने छ ।
- दुरा जातिको बसोबास रहेको हाँडीखोला र वरदानलाई देउ बहादुर दुरा नमूना गाँउको रूपमा विकास गरिने छ ।
- “छोरा, छोरी पढाउनु होस पुण्य कमाउनु होस” भन्ने नाराका साथ शिक्षाको विकास, विस्तार गरिने छ ।
- ईशानेश्वर मन्दिरबाट नागभैरव सम्म केबलकारको सम्भाव्यता अध्ययन गर्न डि.पि.आर (D.P.R.) गर्न रकम विनियोजन गरिने छ ।
- मध्यनेपालका दुई वटा स्कूललाई नमूना स्कूलको रूपमा विकास गरिने छ ।

- प्राविधिक शिक्षामा जोड दिईं गरीब, ईमानदार र जेहेन्दार छात्रछात्रालाई उचित शिक्षाको अवसर प्रदान गरिने छ ।
- भोर्लेटारमा १५ शैयाको अस्पताल निर्माण गरिने छ ।
- दलितको उत्थान, विकास र समुन्नयनको लागि “दलित विकास प्रतिष्ठान” खोलिने छ ।
- भोर्लेटारमा सार्वजनिक पुस्तकालय र **children park** स्थापनामा जोड दिईने छ ।
- लोप हुन लागेको चुइका, घाटु, सोरठी जस्ता परम्परागत कला संस्कृतिको संरक्षणको लागि भोर्लेटारमा कल्घर सेन्टरको निर्माण गरिने छ ।
- मादी र मिदिममा निजी क्षेत्र सँग साझेदारी गरी विद्युत उत्पादनमा जोड दिईने छ । साथै भोर्लेटार सिंचाईलाई व्यवस्थित गरी विद्युत उत्पादन कार्य अगाडी बढाईने छ ।
- आफ्नो टोल आँफै बनाउ भन्ने मान्यताका साथ टोल सुधार समिति गठन गरी टोल सुधारका प्रगतिशिल कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- “विभेद, जोखिम र असमानता मुक्त र सामाजिक न्याय युक्त” नेपालको नमूना नगरको रूपमा विकसित गरिने छ ।
- “सबैको लागि सधैँको लागि शिक्षा” भन्ने मान्यतालाई आत्मसात गरिने छ ।
- नगर भित्र जडिबुटी उत्पादन र प्रशोधन गरी आयुर्वेदिक औषधि उत्पादनमा जोड दिईने छ ।
- मध्यनेपालमा कार्यरत शिक्षक शिक्षिकालाई आई.सि.टी. तालिम उपलब्ध गराईने छ ।

पूर्वाधार विकास :-

- नगरपालिका भू-उपयोग योजना यसै आर्थिक वर्ष तयार गरी लागू गरिने छ ।
- नगरका मुख्य मुख्य स्थानमा सि.सि क्यामरा जडान गरिने छ ।
- आवश्यक स्थानहरुमा ट्राफिक चिन्ह राखिने छ ।
- समीभञ्ज्याङ्ग, करापु र नेटामा प्याराग्लाईडिङ्गको सम्भाव्यता अध्ययन गरिने छ ।

- नगरको विकासलाई संस्थागत गर्न सिटी हल, खेलमैदान र मनोरञ्जन पार्क निर्माण गरिने छ ।
- नागरिक दाजुभाईहरुको लागि शारिरीक व्यायाम शाला निर्माण गरिने छ ।
- जल, जंगल र जमिनको समूचित प्रयोग तथा परिचालन गर्ने नीति लिईने छ ।
- नगरपालिकामा निजी तथा सार्वजनिक भवन निर्माण गर्दा एक घर एक फलफूल बिरुवा रोप्नुपर्ने अवधारणालाई बाध्यकारी बनाईने छ ।
- मादी, मिदिम, रिस्ती र पिस्तीखोलामा उचित तटबन्धको निर्माण गरिने छ ।
- मिदीम, मादी, रिस्ती र पिस्ती किनारमा रहेको जमिनको सही सदुपयोग गर्न माछापालन र तरकारी खेती विकास गर्न बेरोजगार युवा परिचालन गरिने छ ।
- नगर प्रमुख युवा स्वरोजगार कोष खडा गरी काठका भाडा बनाउने, house wiring, plumbing तालिम लिन इच्छुक जनशक्तिलाई तालिमको व्यवस्था गरिने छ । साथै आवश्यक सहयोग र अनुदानको समेत व्यवस्था गरिने छ ।
- समीभञ्ज्याङ्गमा “घर घरमा फलफूल र मन प्रफुल्ल” भन्ने नाराका साथ फलफुल उत्पादन क्षेत्र घोषणा गरिने छ ।
- मध्यनेपालका केही सडकलाई स्तरोन्तती सहित पिच गर्दै लगिनेछ । विशेषगरी चार वटा बाटो पिच गर्ने कार्यक्रम रहेको छ ।
- भोलेटारमा बसपार्क निर्माण गरी यसै आर्थिक वर्षबाट संचालनमा ल्याईने छ ।
- रम्घा र रामबजारमा नगर स्तरिय खेल मैदान निर्माण र विस्तार गरी खेलकुदमा युवाहरुलाई आकर्षित गरी खेलकुद पर्यटनको संस्थागत विकास गरिने छ ।
- सामुदायिक रूपमा संचालित विद्युत वितरण र संचालन प्रणालीलाई नगर स्तरिय विद्युत संचालन, वितरण र व्यवस्थापनको प्रबन्ध मिलाईने छ ।
- मिदिम, पिस्ती, चर्दी, खहरेमा आवश्यक पूल क्रमस निर्माण गर्दै लगिनेछ ।
- नगर उज्यालो कार्यक्रम अन्तरगत रामबजार, भोलेटार, रम्घा र सोतीपसलमा यसै वर्ष देखी सोलार बत्तीको व्यवस्था गरिने छ ।

- “आउनुहोस पसिना बगाँऊ, आँफु बनौ समाज बनाउ” भन्ने योजनाका साथ युवाहरु परिचालन गरी कृषि कान्तिमा जोड दिईने छ ।
- “जस्तो माटो उस्तै बाली” भन्ने नाराका साथ माटो सुहाउँदो बाली उत्पादनमा जोड दिईने छ ।

वन, वातावरण र विपत व्यवस्थापन :-

- नगरपालिका भित्र भैपरि आईपर्ने विपत व्यवस्थापन गर्न नगर प्रमुख विपत व्यवस्थापन कोष खडा गरी तत्कालीन र दिर्घकालीन राहतको व्यवस्था गरिने छ । विपत व्यवस्थापनको लागि अस्थायी Shelter को व्यवस्था गरिने छ ।
- स्वच्छ वातावरण स्वस्थ जिवन भन्ने नारालाई व्यवहारिक कार्यान्वयन गर्न वातारण संरक्षण र फोहोरमैला व्यवस्थापनमा जोड दिईने छ ।
- “हरियो वन मध्यनेपालको धन” भन्ने नारालाई व्यवहारमा लागू गर्न वृक्षारोपणमा जोड दिईने छ ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि Clean Madhyanepal Green Madhyanepal भन्ने नारालाई व्यवहारमा लागू गरिने छ ।
- दुई महिना भित्र फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी कानून तथा नीति निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
- मध्यनेपाल नगरपालिका भित्र रहेका ऐलानी, पर्ती सार्वजनिक जमिनको खोजी गरी रेखाङ्कन र संरक्षणको कार्य यसै आर्थिक वर्ष देखि सुरु गरिने छ ।
- मध्यनेपाल नगरपालिका भित्र रहेका सार्वजनिक, पर्ति, चरन क्षेत्र र सामुदायिक वन आदिको दोहन रोकी त्यस्ता जग्गामा “एक बडा एक उद्यान” नीति लिईने छ ।
- विपत जोखीम क्षेत्र पहिचान गरी उक्त क्षेत्रमा विपत जोखीम न्यूनिकरणका लागि जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- घर भित्रको फोहोर घरभित्रै व्यवस्थापन गर्न कौसी खेती र करेसाबारी कार्यक्रम लागू गरिने छ ।
- जथाभावी फोहोरमैला फाल्नेलाई आवश्यक कारबाही गर्न अनुगमन र नियमन कार्यलाई तिब्रता

दिईने छ ।

- नगरको सुन्दरता बढाउन प्रत्येक घरमा रंग लगाउन अनिवार्य गरिनेछ । रंग लगाई सकेपछि मात्र घर सम्पन्न प्रमाणपत्र दिईने छ । साविकका घर अभिलेखीकरण गर्दा रंग लगाएको घरको मात्र अभिलेखीकरण गरिने छ ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि Land Field Site को निर्माण गरिने छ । उक्त स्थानबाट फोहोरबाट उर्जा कार्यक्रम संचालन गर्न पहल गरिने छ ।
- जिर्ण र कमजोर अवस्थामा रहेका सडक मर्मत, संभार र संचालन गर्न नगर प्रमुख सडक मर्मत तथा संभार कोष खडा गरी बाहै महिना सडक सुचारू गरिने छ ।

संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह :-

- उच्च मनोबल भएका राष्ट्रसेवक कर्मचारी लाई उचित प्रोत्साहनको व्यवस्था गरिने छ ।
- सकारात्मक शोच र मनोबल युक्त कर्मचारी व्यवस्थापनको लागि उचित तालिम तथा प्रशिक्षणको अवसर प्रदान गरिने छ ।
- कर्मचारीको क्षमता बढ़ीको लागि रचनात्मक पहल गरिने छ ।
- बजेट विनियोजनको दक्षता र खर्च गर्ने क्षमता बढाईने छ । सार्वजनिक खरिद प्रकृयालाई उपभोक्ता समितिबाट मात्र नगराई बढी प्रतिस्पर्धि र विश्वसनीय बनाईने छ ।
- राजश्व, कर संकलन र व्यवस्थापन कार्यलाई कडाईका साथ लागू गरिने छ ।
- सेवा प्रवाहका क्षेत्रमा प्रविधिको विकास तथा विस्तार गरी विद्युतिय शासन (E-governance) मा जोड दिईने छ ।
- कर्मचारी र शिक्षक माथि राजनीतिक हस्तक्षेप अन्त्य गरी स्वःस्फूर्त काम गर्ने वातावरण निर्माण गरिने छ ।
- कम्प्युटर प्रविधि तथा इन्टरनेट प्रविधिमा आधारित सेवालाई प्रभावकारी बनाईने छ ।
- स्थानीय सामुदायिक F.M. संचालनमा आवश्यक पहल गरिने छ ।
- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय नगरपालिका सँग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्न पहल गरिने छ ।

- नगरपालिकाका गतिविधि नगरबासी समक्ष पुऱ्याउन अर्ध वार्षिक रूपमा नगर बुलेटिन प्रकाशित गरिने छ ।
- नगरपालिकालाई सूचना मैत्री बनाउन थप पहल गरिने छ ।

वित्तिय व्यवस्थापन र सुशासन :-

- “हाम्रो नगरपालिका हाम्रै कर समृद्ध नगरपालिका बनाउने हाम्रै रहर” भन्ने नारालाई सफल बनाउन नियमित रूपमा कर तिर्ने उत्कृष्ट करदातालाई सम्मान गरिने छ ।
- आर्थिक कार्यप्रणालीलाई चुस्त र दुरुस्त बनाई वित्तिय सुशासन कायम गरिने छ । नगरपालिकाका सम्पूर्ण कामकारबाही सार्वजनिककरण गरिने छ । वडा स्तरीय र नगरस्तरीय सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमलाई तिब्रता दिईने छ ।
- मैले तिरेको कर नगर विकासको लागि भन्ने नारालाई व्यवहारमा लागू गरिने छ ।
- आर्थिक कार्यप्रणालीलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन सुत्रमा आधारित लेखा प्रणाली लागू गरिने छ ।
- स्थानिय करको दर र दायरा बिस्तार गरिने छ ।
- पेशकी तथा बेरुजु फर्छ्यौट कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई बक्यौता न्यूनिकरण गरिने छ ।
- गुरुहरुनै जीवन ज्योती हुन् भन्ने नाराका साथ प्रत्येक वर्ष उत्कृष्ट शिक्षक छानी सम्मान गरिने छ ।
- “मध्यनेपाल वासीको साथ मध्यनेपाल वासीकै बिकास” भन्ने नारालाई मुर्त रूप दिन पहल गरिने छ ।

धन्यवाद ।

लमजुङ

**प्रस्तुतकर्ता
रमेश कुमार पाण्डे
नगर प्रमुख मध्यनेपाल नगरपालिका भोलेटार**

प्रदेश नं ४

मिति २०७५।०३।०६